

وحیدعظیم‌نیا

دبیر گروه اقتصاد

سیاست‌گذاری بر هدایت منابع صنعت باید مبتنی بر اعمال مشروط اعطای یارانه انرژی به صنایع باشد تا شاهد سرمایه‌گذاری صنعتی بر توسعه فناوری و تکمیل زنجیره ارزش باشیم. تجربه ناموفق اعطای رانت خوراک ارزان در برخی صنایع پتروشیمی نشان داد که باید سازو کار اعطای یارانه اصلاح و اعطای یارانه انرژی به صنایع مقید به هدایت منابع به سمت تکمیل زنجیره ارزش هدایت شود. در برنامه هفتم توسعه سازوکاری برای اعطای یارانه انرژی صنایع پیش‌بینی شده است. در صفحه پیش‌رو ضرورت طراحی چنین سازوکاری را در گفت‌وگو با صاحبزنان بررسی کرده‌ایم.

۱۲ یادداشت

پیوند یارانه‌های انرژی به تکمیل زنجیره ارزش، گام اساسی برنامه توسعه

کارشناس انرژی

ایران در دهه‌های اخیر با توجه به اهمیت توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز به سمت توسعه صنایع پتروشیمی رفت با این رویکرد که با حرکت به سمت زنجیره ارزش و اعطای یارانه در سال‌های ابتدایی شکل‌گیری واحدهای پتروشیمی، جریان حرکت به سمت پایین دست زنجیره و خودکفایی کامل در زنجیره ارزش را فراهم می‌کند و این سیاست مورد توجه سیاستگذاران انرژی کشور قرار گرفت. توسعه پتروشیمی‌ها با خوراک گاز به ویژه متانولی‌ها چون به عنوان ماده اولیه مهم میان دستی زنجیره ارزش پتروشیمی بود با گذشت زمان و تولید مازاد نیاز کشور این شرکت‌های پتروشیمی با یارانه گاز ارزان شروع به صادرات محصولات کردند.

با وجود اینکه دلیل اصلی تولید متانول تولید ماده اولیه صنایع میان دستی زنجیره ارزش پتروشیمی بود، اما پس از مدت کوتاهی در این صنعت به واسطه یارانه انرژی و خوراک ارزان به جای توسعه زنجیره ارزش واحدهای متانولی تبدیل به صادرکننده ماده خام متانول شدند که آن هم ماده اولیه صنایع میان دستی زنجیره ارزش است. در بسیاری از کشورها به دلیل فرآیند با بازدهی تولید و ضریب تبدیل پایین تنها به اندازه نیاز صنایع میان دستی خود به سمت تولید این ماده خام و اولیه می‌روند، اما با کمال تعجب در کشور ما به دلیل یارانه انرژی و خوراک ارزان بدون قید و شرط، صادرات متانول خام در اولویت قرار گرفت و هدف اصلی کشور از توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز در همین مرحله است و ناقص ماند.

از همین رو سبب محصولات پایه پتروشیمی ایران به مرور از بازار محوری به سمت خوراک محوری حرکت کرد و به جای توسعه زنجیره ارزش، به بزرگ‌ترین خام‌فروش متانول تبدیل شدیم که حتی قدرت قیمت‌گذاری را نیز بر متانول صادر شده نداریم. زیرا متانول از خوراک زغال سنگ تولید می‌شود و چین به راحتی امکان قیمت‌گذاری دستوری بر متانول را دارد و ما نیز تنها به بازار انحصاری شرق آسیا محصولات خود را صادر می‌کنیم و همین موضوع به یاشنه آسپیل کشور تبدیل شده است و بدون اعطای رانت خوراک، امکان سرا با ماندن پتروشیمی‌های متانولی وجود ندارد.

برای محاسبه غیراقتصادی بودن تداوم خام‌فروشی متانول یک مقایسه ساده می‌توان انجام داد. با یک مقایسه ساده میان قیمت گاز طبیعی صادراتی و گاز تحویلی به پتروشیمی‌ها می‌توان دریافت از منظر اقتصاد ملی با توجه به استفاده از سوخت بالا و همچنین هزینه‌های متغیر تولید، ارزش افزوده تولید متانول نسبت به صادرات یکمیلیون تن تنها مثبت نیست، بلکه به شدت منفی است و این بدان معناست که خام‌فروشی متانول تنها با رانت خوراک توجیه‌پذیر است که رانت خوراک نیز به معنای کسری بودجه و کاهش در آمد تولید است و با این اوصاف تولید متانول از گاز طبیعی در شرایط فعلی کشور و با توجه به خام‌فروشی آن هیچ توجیه اقتصادی ندارد.

اهمیت اصلاح سازوکار پرداخت یارانه انرژی به صنعت و مشروط سازی آن

برای اصلاح این شرایط لازم است برای قیمت خوراک فرمولی شناور در نظر گرفته شود و همچنین حمایت یارانه‌ای تنها مشروط به توسعه زنجیره ارزش و شکل‌گیری صنایع میان دستی باشد. برنامه پنج ساله هفتم توسعه بر اهمیت اصلاح مکانیسم پرداخت یارانه انرژی تأکید دارد. از همین رو طی برنامه هفتم توسعه ارائه یارانه‌های سوخت ارزان، کاهش نرخ خوراک گاز و نرخ‌های تخفیفی نفت خام و میعانات گازی تنها در صورت توسعه و تکمیل زنجیره ارزش خواهد بود. با همسویی سازو کار اعطای یارانه‌های انرژی با اهداف زنجیره ارزش، امکان هدایت منابع صنعت به سمت طرح‌های توسعه فناوری و ارتقای رشد اقتصادی فراهم خواهد شد تا به رشد اقتصادی پایدار و غیرتورمی برسیم. رویکرد پیوند یارانه‌های انرژی به تکمیل زنجیره ارزش، گامی اساسی در برنامه توسعه ایران است. هدف کشور با رفع نواقص یارانه‌های بی‌قید و شرط و تمرکز بر تولید با ارزش افزوده، راهی از چرخه خام‌فروشی و صنایع پرتخوراک است. استراتژی پیشنهادی باعث رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم و ایجاد منابع جدید ارزش افزوده در اقتصاد می‌شود. از آنجایی که ایران به دنبال حفظ موقعیت خود به عنوان یک قدرت اقتصادی منطقه‌ای است، اجرای این رویکرد نویدبخش توسعه پایدار و فراگیر است.

مرتضوی کارشناس حوزه‌سیاستگذاری انرژی

رویکرد اصلاحی برنامه هفتم توسعه

با توجه به وابستگی کشور به صنعت نفت و گاز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این طرح با ارائه یارانه‌ها و مشوق‌هایی که توسعه صنایع با ارزش افزوده را تشویق می‌کند، ارتقای تنوع اقتصادی و انکای کشور به صادرات نفت و گاز است. یکی از سازوکارهای کلیدی برای توسعه صنایع با ارزش افزوده، ارائه یارانه انرژی ارزان است که به تکمیل زنجیره

صاحب‌هنر، کارشناس اقتصادی

رویکرد پیوند یارانه‌های انرژی به تکمیل زنجیره ارزش، گامی اساسی در برنامه توسعه ایران است. هدف کشور با رفع نواقص یارانه‌های بی‌قید و شرط و تمرکز بر تولید با ارزش افزوده، راهی از چرخه خام‌فروشی و صنایع پرتخوراک است. استراتژی پیشنهادی باعث رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم و ایجاد منابع جدید ارزش افزوده در اقتصاد می‌شود.

حمایت یارانه‌ای باید تنها مشروط به توسعه زنجیره ارزش و شکل‌گیری صنایع میان دستی باشد. برنامه پنج ساله هفتم توسعه بر اهمیت اصلاح مکانیسم پرداخت یارانه انرژی تأکید دارد. از همین رو طی برنامه هفتم توسعه ارائه یارانه‌های سوخت ارزان، کاهش نرخ خوراک گاز و نرخ‌های تخفیفی نفت خام و میعانات گازی تنها در صورت توسعه و تکمیل زنجیره ارزش خواهد بود. با همسویی سازو کار اعطای یارانه‌های انرژی با اهداف زنجیره ارزش، امکان هدایت منابع صنعت به سمت طرح‌های توسعه فناوری و ارتقای رشد اقتصادی فراهم خواهد شد تا به رشد اقتصادی پایدار و غیرتورمی برسیم. رویکرد پیوند یارانه‌های انرژی به تکمیل زنجیره ارزش، گامی اساسی در برنامه توسعه ایران است. هدف کشور با رفع نواقص یارانه‌های بی‌قید و شرط و تمرکز بر تولید با ارزش افزوده، راهی از چرخه خام‌فروشی و صنایع پرتخوراک است. استراتژی پیشنهادی باعث رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم و ایجاد منابع جدید ارزش افزوده در اقتصاد می‌شود. از آنجایی که ایران به دنبال حفظ موقعیت خود به عنوان یک قدرت اقتصادی منطقه‌ای است، اجرای این رویکرد نویدبخش توسعه پایدار و فراگیر است.

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۸۸۹۹۸۳۳

«جوان» راهکار برنامه هفتم توسعه درباره اعطای یارانه انرژی صنایع را بررسی می‌کند

طرح نو برنامه هفتم در یارانه انرژی صنایع

اصلاح ساختار اعطای یارانه انرژی به صنعت با منوط کردن آن به تکمیل زنجیره ارزش برای جلوگیری از خام‌فروشی صنایع سازوکار پیش‌بینی شده در برنامه هفتم توسعه است

مشوق‌هایی که توسعه صنایع با ارزش افزوده را تشویق می‌کند، ارتقای تنوع اقتصادی و کاهش انکای کشور به صادرات نفت و گاز است. یکی از سازوکارهای کلیدی برای دستیابی به این هدف، ارائه یارانه انرژی ارزان است که مشروط به تکمیل زنجیره ارزش است. این بدان معناست که یارانه‌ها به گونه‌ای ارائه می‌شود که توسعه

صنایعی را تشویق می‌کند به اقتصاد ارزش افزوده دهند.»

وی می‌افزاید: «به‌عنوان مثال، ممکن است یارانه‌هایی برای حمایت از توسعه فناوری‌های جدید یا تشویق سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه ارائه شود. علاوه بر این، در این طرح تمهیداتی برای تقویت مشوق‌های حمایتی دولت در زمینه مالیات برای ارتقای جهش و رشد تولید گنجانده شده است. این شامل حمایت از تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش از طریق اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است. این اعتبار مالیاتی برای تشویق سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و توسعه فناوری‌های جدید که می‌تواند به ارزش افزوده به اقتصاد کمک کند، طراحی شده است که در کنار هم این موارد کمک بسزایی به تحول و خلق ارزش افزوده در صنعت خواهد کرد.»

رهایی از چرخه خام‌فروشی با اعطای مشروط تخفیفات نرخ گاز صنایع

حامد صاحب‌هنر، کارشناس اقتصادی با اشاره به این موضوع که ما در حوزه پتروشیمی به خام‌فروشی می‌پردازیم و ارزش افزوده‌ای ایجاد نمی‌کنیم، به «جوان» می‌گوید: «متأسفانه ما الان در قالب محصولات پتروشیمی به صادرات انرژی ارزان به دنیا می‌پردازیم و به نحوی همان خام‌فروشی را ادامه می‌دهیم. لازم است در یک ساز و کار غیر شوک آمیز به اصلاح شرایط بپردازیم و صنایع را به سمت تولید محصولات نهایی و با ارزش افزوده بالا سوق دهیم. باید از طریق اعمال سیاست‌هایی برای پتروشیمی‌ها این انگیزه را به وجود بیاوریم که به سمت صنایع پایین دست حرکت کنند. به لحاظ فنی، دسترسی به لایسنس‌ها و تکنولوژی‌های این امر شنیدنی است.»

این کارشناس اقتصاد انرژی می‌افزاید: «اتصال قیمت خوراک پتروشیمی‌ها به هاب‌های اروپایی و جهانی اشتباه است، زیرا در این صورت رویدادهای غیرمنطقه‌ای مانند بروز یک جنگ در آن طرف دنیا، قیمت گاز در کشور ما اثر گذار است و آن را با نوسانات

شدید روبرو می‌کند. به منظور سوق دادن صنایع به سمت توسعه زنجیره ارزش محصولات این موضوع اهمیت دارد که حمایت‌ها به صورت مدت دار و مشروط ارائه شود. اولاً حمایت‌ها منوط به توسعه زنجیره ارزش محصولات باشد و ثانیاً برای مدت زمان مشخصی به ارائه خوراک یارانه‌ای به پتروشیمی‌ها بپردازیم.»

صاحب‌هنر تصریح می‌کند: «متصل کردن نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به قیمت‌های صادراتی در یک روند غیر شوک آمیز و دست‌یاب و تأثیرگذار باشد و هاب‌های منطقه‌ای بر این نرخ می‌تواند پاسخگو نیاز امروز کشور در زمینه تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها باشد. شرکت‌های پتروشیمی کشور سال‌هاست از چارندستی‌های در این زمینه داشته‌اند تا در نهایت انگیزه لازم برای پتروشیمی‌ها در راستای توسعه زنجیره ارزش محصولات‌شان به وجود بیاید.»

این کارشناس اقتصادی می‌گوید: «در فرمول مصوب سال ۱۳۹۴ برای خوراک پتروشیمی‌ها، ۵۰ درصد از قیمت خوراک به نرخ‌های امریکایی و جهانی متصل شده بود. این اشتباه است و باید فاندامنتال‌های منطقه‌ای خودمان در تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها مؤثر باشد و هاب‌های اروپایی نمی‌توانند معیار دسترسی در این زمینه باشند.»

صاحب‌هنر خاطر‌نشان می‌کند: «متصل کردن نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به هاب‌های اروپایی و جهانی اشتباه است. زیرا قیمت گاز بر اساس فانداتمل‌های (علم از ریاضی متغیرهای اقتصادی) منطقه‌ای مشخص می‌شود و دارای یک بازار منطقه‌ای است. در کنار اصلاح نرخ خوراک باید برای تداوم برخی صنایع نظیر متانولی‌ها، تخفیف جدید نیز به آنها بدهیم تا تولید تعطیل نشود، اما اعطای تخفیف جدید باید منوط به تکمیل زنجیره ارزش شود.»

وی تأکید می‌کند: «رویکرد پیوند یارانه‌های انرژی به تکمیل زنجیره ارزش، گامی اساسی در برنامه توسعه ایران است. هدف کشور با رفع نواقص یارانه‌های بی‌قید و شرط و تمرکز بر تولید با ارزش افزوده، راهی از چرخه خام‌فروشی و صنایع پرتخوراک است. استراتژی پیشنهادی باعث رشد اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم و ایجاد منابع جدید ارزش افزوده در اقتصاد می‌شود. از آنجایی که ایران به دنبال حفظ موقعیت خود به عنوان یک قدرت اقتصادی منطقه‌ای است، اجرای این رویکرد نویدبخش توسعه پایدار و فراگیر است.»

جمع‌بندی

به نظر می‌رسد رهیافت برنامه هفتم توسعه برای اعطای یارانه انرژی صنایع ضمن آنکه به تحول صنعتی و توسعه اقتصادی منجر می‌شود به عدالت نیز نزدیک است چه آنکه یارانه انرژی بدون در نظر گرفتن آورده اقتصادی به کسانی اعطا نشود که با فروش خوراک ارزان صرفاً به منافع شخصی می‌اندیشند نه منافع جمعی.

شاک

برنامه پنج ساله هفتم توسعه کشور باید به سمت اصلاح روند مخرب اعطای یارانه انرژی و تغییر سازوکار مربوطه برود و این اقدام مهم نشانگر رویکرد جدید و استراتژیک‌تر برای تخصیص یارانه انرژی طی پنج سال آینده است. حمایت ارائه شده به ویژه بر حوزه‌هایی مانند یارانه سوخت ارزان، تخفیف در نرخ خوراک گاز و کاهش نرخ نفت خام و میعانات گازی متمرکز خواهد بود که همگی با هدف توسعه و تکمیل زنجیره ارزش انجام می‌شود و از این پس تنها مشروط به توسعه زنجیره ارزش است.

پیرامون لزوم ایجاد تحول در اعطای یارانه انرژی پرداختی به صنایع و همچنین منوط کردن یارانه انرژی به توسعه زنجیره ارزش با دو نفر از کارشناسان انرژی به گفت‌وگو پرداختیم.

تحول صنعتی با منوط کردن اعطای یارانه انرژی به تکمیل زنجیره ارزش

سیدعلی مرتضوی، کارشناس حوزه سیاستگذاری انرژی با اشاره به اهمیت مهم تعیین تکلیف اعطای یارانه انرژی در برنامه هفتم توسعه، به «جوان» می‌گوید: «یکی از اهداف کلیدی برنامه هفتم توسعه، تقویت سرمایه‌گذاری صنعتی و ایجاد رشد اقتصادی پایدار و غیر تورمی است. برای این منظور، سرمایه‌گذاری مستقیم با سودآوری ناشی از اعطای یارانه ارزان انرژی و تکمیل زنجیره ارزش مرتبط خواهد بود. امید این است که این استراتژی نه تنها زنجیره ارزش را افزایش دهد، بلکه رشد و توسعه اقتصادی را به شیوه‌ای پایدار تحریک کند. برای توضیح بیشتر در مورد موضوع اعطای یارانه

انرژی و مشوق‌های صنعتی، درک نقش انرژی در توسعه اقتصادی مهم است. انرژی یک ورودی حیاتی برای تقریباً تمام فعالیت‌های اقتصادی است و دسترسی به انرژی مقرون به صرفه و قابل اعتماد برای رشد و توسعه اقتصادی ضروری است. با این حال، اعطای یارانه انرژی می‌تواند اثرات مثبت و منفی بر اقتصاد داشته باشد.»

وی می‌افزاید: «یارانه انرژی از یکسوی می‌تواند به کاهش هزینه تولید و افزایش رقابت‌پذیری صنایع داخلی کمک کند. این می‌تواند منجر به افزایش سرمایه‌گذاری، اشتغالزایی و رشد اقتصادی شود. از سوی دیگر، یارانه انرژی نیز می‌تواند باعث ناکارآمدی، انحراف در بازار و تخصیص نادرست منابع شود. این همچنین می‌تواند از نوآوری و توسعه فناوری‌های جدید جلوگیری کند. برای مقابله با این چالش‌ها، بسیاری از کشورها سیاست‌هایی را برای ارائه یارانه‌ها و مشوق‌هایی اجرا کرده‌اند که منوط و مشروط به تکمیل زنجیره ارزش و افزایش ارزش افزوده تولید صنعتی است. این رویکرد کمک می‌کند تاطمینان حاصل شود که به جای حمایت از استخراج و صادرات مواد خام، از صنایعی که ارزش افزوده به اقتصاد می‌افزایند، حمایت شود.»

این کارشناس انرژی در ادامه با اشاره به اهمیت رویکرد اصلاحی برنامه هفتم توسعه تصریح می‌کند: «در مورد برنامه هفتم توسعه ایران، این رویکرد با توجه به وابستگی کشور به صنعت نفت و گاز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این طرح با ارائه یارانه‌ها و

متانول به شدت به رانت خوراک متکی شوند و تنها پیشرفت آن خام‌فروشی متانول است. خام‌فروشی متانول از نظر اقتصادی بسیار غیرمعمول و غیربهبینه است. بررسی گذشته‌نگر در ۱۲ سال گذشته نشان می‌دهد مجتمع‌های تولید متانول سالانه نزدیک به ۱۹ میلیارد دلار گاز در حالی کرده‌اند که هزینه فرصت صادرات را نیز شامل می‌شود. این در حالی است که مجموع پرداختی این شرکت‌های پتروشیمی برای گاز که به آنها داده شده کمتر از ۷ میلیارد دلار بوده است. این ناهماهنگی موجب زیان دهی حدود ۱۲ میلیارد دلاری به بخش دولتی در دوره ۱۲ ساله و کاهش درآمد ارزی کشور نسبت به صادرات گاز طبیعی شده است.

همچنین طبق گزارش مربوط به کمیسیون اصل نود مجلس، متانول با ۱۴ میلیون تن ظرفیت تولید سالانه، اولین محصول صنعت پتروشیمی ایران از نظر حجمی است. در صورتی که میزان حجم تولید و صادرات متانول تا آخر سال ۲۰۲۲ برابر سال ۲۰۲۱ حدود ۷۵ میلیون تن متانول صادر نموده‌اند. ارزش صادراتی این میزان صادرات، ۱۷۱ میلیارد دلار بوده است. در حالی که ارزش صادراتی گاز مصرفی این صنعت (خوراک و سوخت)، طی ۱۲ سال گذشته ۱۸/۸ میلیارد دلار بوده است. به عبارت دیگر صنعت متانول طی ۱۲ سال گذشته نزدیک به ۱۷ میلیارد دلار ارزش کاسته تولید نموده است.

برای اصلاح وضعیت مخرب خام‌فروشی متانول که غیراقتصادی و غیربهبینه است و جهت جلوگیری از خسارات بیشتر، برنامه هفتم توسعه راه‌حلی مهم را پیشنهاد کرده است که ایده اصلی اصلاح ساختار اعطای یارانه انرژی و تخفیفات روی نرخ سوخت و گاز صنایع را دنبال می‌کند و اعطای یارانه انرژی تنها منوط به توسعه و تکمیل زنجیره ارزش باشد، همچنین برای صحت‌سنجی از پیشرفت فیزیکی کار مجوزهای اعطای رانت خوراک هر سه ماه یک بار بررسی خواهد شد. با این رویکرد جدید انتظار می‌رود طی یک دوره سه ساله، زنجیره ارزش متانول به دو سطح پایین‌تر در زنجیره ارزش ارتقا یابد و بیش از چهار برابر ارزش افزوده جدید در صنعت متانولی ایجاد کند، بدین صورت که از ارزش هر تن برابر با ۲۵۰ دلار به تنی هزار دلار خواهیم رسید.

رئیس کمیته انرژی برنامه هفتم توسعه نیز در این زمینه اظهار کرده است: «ما باید متانولی‌ها را از به سمت توسعه زنجیره ارزش پایین دستی سوق دهیم. پتروشیمی‌های متانولی این یارانه ارزان را دریافت و آن را به صورت خام از کشور صادر می‌کنند و در نتیجه منجر به کاهش در آمد دولت و کسری بودجه می‌شود و در انتهای زنجیره مردم هستند که از این موضوع منصرف می‌شوند. در برنامه پنج ساله آینده به دنبال این هستیم که رویه اعطای یارانه انرژی به پتروشیمی‌های متانولی را اصلاح کنیم و پرداخت تخفیفات روی نرخ و سوخت صنایع باید منوط به توسعه زنجیره ارزش شود.»

فرارسو

اعطای یارانه انرژی به صورت عقلایی با دو هدف اعمال می‌شود یا دولت‌ها می‌خواهند به توسعه زنجیره ارزش محصولات کمک کنند یا به تنظیم بازار بپردازند. بنابراین هدف از پرداخت یارانه انرژی توسعه موضوع مهمی است. با این وجود در توسعه صنعت متانولی هیچ کدام از این موارد را تحقق نمی‌بخشد، زیرا ما سه بار صادرات ۹۵ درصد از متانول تولیدی کشور به بازار شرق آسیا می‌پردازیم.

در سال ۱۳۰۱/۱۲، ۱ میلیارد دلار خوراک گازی به شرکت‌های پتروشیمی فروخته‌یم که رانت جدی‌ای روی قیمت ۵ هزار تومان دادیم. ارزش صادرات آن ۹۵ درصد حدود ۲/۱ میلیارد

دلار بود. اگر به صادرات گاز می‌پردازیم، بر

اساس قیمت میانگین و حداقلی برایمان حدود ۳ میلیارد دلار درآمذزایی داشت. بنابراین حدود ۹۰۰ میلیون دلار آرزواری بیشتری برای کشور داشتیم. به همین دلیل تولید متانول کاملاً غیراقتصادی است و فقط به همین سال‌های اخیر منتهی نخواهد شد، بلکه در ۱۲ ساله و ترند ۲۰ ساله نیز صادرات خام گاز طبیعی نسبت به خام‌فروشی متانول ارزش بیشتری داشته است و عملاً تولید و خام‌فروشی متانول نه تنها ارزش افزوده ندارد، بلکه ارزش کاسته نیز دارد. برای خلاصی از خام‌فروشی متانول برای سرمایه‌گذاری‌های حاضر و به سرانجام رسیده

باید سراغ تکمیل زنجیره ارزش برویم؛ از طرفی به دلیل خصوصی‌انیمه خصوصی بودن شرکت‌های دولتی، امکان سیاستگذاری مستقیم بر آنها وجود ندارد. از همین رو باید به سمت سیاستگذاری برای یارانه‌های نرخ خوراک برویم. به این شکل که هر گونه تخفیف اعطایی به صنایع نسبت به قیمت صادراتی گاز، منوط به تکمیل زنجیره ارزش است. به این شکل که با اعطای رانت خوراک ارزان و سوخت ارزان به صنایع، فروش محصولات صنعتی به سوددهی‌های لایبی می‌رسد که اگر رانت خوراک یا سوخت ارزان اعطا نشود، این سود حاصل خواهد شد. بنابراین برای تداوم اعطای یارانه انرژی از زمان به صنایع، تمامی سود حاصل شده از محل

باید صرف تکمیل و توسعه زنجیره ارزش شود که در این بین به جای تقسیم سود، با اجرای طرح توسعه‌ای مذکور امکان تقسیم سود در کوتاه‌مدت کاهش خواهد یافت، ولی به جای آن ارزش سهام شرکت‌های متانولی به صورت چشمه‌گیری رشد خواهد کرد و در بلندمدت سودآوری صنایع متانولی نیز بسته به زنجیره ارزش انتخابی بین دو تا پنج برابر خام‌فروشی متانول با گاز رانتی خواهد شد.

رویکرد اعطای یارانه انرژی و مشوق‌های صنعتی باید وابسته و مشروط به تکمیل زنجیره ارزش و افزایش ارزش افزوده تولید صنعتی است. راهبرد مهمی برای ارتقای رشد و توسعه اقتصادی پایدار